

**Informacja
o sytuacji Krajowych Instytucji Płatniczych (KIP) i Biur
Usług Płatniczych (BUP) w III kwartale 2013 r.**

stan na 26 listopada 2013 roku

**URZĄD KOMISJI NADZORU FINANSOWEGO
DEPARTAMENT BANKOWOŚCI KOMERCYJNEJ I SPECJALISTYCZNEJ
ORAZ INSTYTUCJI PŁATNICZYCH**

WARSZAWA, 2013

Spis treści

A. Streszczenie	3
B. Biura usług płatniczych (BUP)	6
I. Charakterystyka transakcji płatniczych BUP w III kwartale 2013 r.	6
1. Liczba i wartość transakcji płatniczych	6
2. Zabezpieczenia (polisy/gwarancje) transakcji realizowanych przez BUP	7
II. Postępowania BUP w sprawie kar pieniężnych według stanu na dzień 26 listopada 2013 r..	10
III. Proponowane działania nadzorcze wobec BUP	11
C. Krajowe instytucje płatnicze (KIP).....	12
I. Zezwolenia KNF na świadczenie usług płatniczych przez KIP	12
II. Informacja o sytuacji finansowej KIP	13
1. Fundusze własne krajowych instytucji płatniczych.....	13
2. Wartość posiadanych środków pieniężnych.....	14
3. Informacja o wykonanych transakcjach płatniczych w okresie sprawozdawczym	15

Informacja o sytuacji Krajowych Instytucji Płatniczych (KIP) i Biur Usług Płatniczych (BUP) w III kwartale 2013 r.

stan na 26 listopada 2013 roku

A. Streszczenie

Materiał zawiera informacje o liczbie i wartości transakcji biur usług płatniczych i krajowych instytucji płatniczych, zrealizowanych w III kwartale 2013 r.

Analiza danych sprawozdawczych, przesłanych przez biura usług płatniczych oraz krajowe instytucje płatnicze za III kwartał 2013 r. została przedstawiona wg stanu na dzień 26 listopada 2013 r.

W celu wydłużenia horyzontu oceny zachodzących zmian, analiza danych sprawozdawczych za III kwartał 2013 r. została uzupełniona o informacje dotyczące I oraz II kwartału 2013 r., jak również o dane za III i IV kwartał 2012 r.

Dodatkowo, w materiale zawarto informację na temat stanu postępowań administracyjnych wszczętych w sprawie wymiaru kar pieniężnych dla BUP z tytułu nieprzekazania do KNF w ustawowym terminie oryginału umowy ubezpieczenia albo umowy gwarancji oraz informacji o liczbie i wartości transakcji płatniczych wykonanych w roku 2012.

Najważniejsze informacje dotyczące BUP:

- 1) **W III kwartale br. 1 274 biura usług płatniczych były zobowiązane do przesłania informacji sprawozdawczej do KNF. Do dnia 26 listopada br. informacje te przesłało 996 biur** (78%, analogicznie jak w II kwartale br.). Dla porównania, do końca listopada 2012 r. 837 (77%) spośród 1 085 zarejestrowanych biur przesłało informacje sprawozdawcze za III kwartał 2012 r., za IV kwartał 2012 r. - do końca marca 2013 r. 1 035 (92%) biur spośród 1 122 zarejestrowanych, za I kwartał 2013 r. 951 (82%) biur spośród 1 159 podmiotów objętych tym obowiązkiem przesłało informacje sprawozdawcze do końca czerwca 2013 r., natomiast za II kwartał 2013 r. - 969 (78%) biur spośród 1 237 przekazało KNF informacje sprawozdawcze (wg danych do dnia 17 września br.). Należy podkreślić, że informacje za IV kwartał 2012 r. były przesyłane wraz z informacją roczną, stanowiącą podstawę ustalenia kosztów nadzoru nad analizowanym segmentem rynku usług płatniczych.
- 2) Liczba i wartość wykonanych przekazów pieniężnych w III kwartale br. (9,5 mln przekazów o łącznej wartości 1,5 mld zł) wzrosła (co do liczby przekazów o 0,2 mln sztuk) w stosunku do danych za II kw. 2013 r. (wartość 1,5 mld zł) i jest niemal równa danym za IV kwartał 2012 r. (9,4 mln przekazów o wartości 1,5 mld zł). Należy mieć na uwadze, że w odniesieniu do danych za IV kwartał 2012 r. większa liczba podmiotów przesłała do KNF informacje sprawozdawcze¹.
- 3) Do dnia 26 listopada 2013 r. ze swoich obowiązków wobec KNF nie wywiązało się:

¹ Wzrost po stronie BUP dyscypliny w zakresie przekazania KNF informacji sprawozdawczych w ostatnim kwartale roku ma związek z dokonywanym w tym okresie rozliczeniem kosztów nadzoru.

- a. 278 biur usług płatniczych (22% BUP wpisanych do rejestru KNF do końca września br.), które nie przesłały informacji o liczbie i wartości wykonanych przekazów pieniężnych za III kwartał 2013 r.;
- b. 344 biura usług płatniczych (27% BUP wpisanych do rejestru KNF do końca września br.), które nie przesłały zawartej albo wznowionej umowy gwarancji albo polisy ubezpieczeniowej.

Powyższy fakt generuje ryzyko systemowe i stanowi potencjalne zagrożenie dla pewności obrotu i stabilności krajowego systemu finansowego. Należy dodać, że na podstawie obowiązujących przepisów, regulujących funkcjonowanie krajowego rynku usług płatniczych, KNF nie posiada uprawnień, umożliwiających wykreślenie z rejestru tych BUP, które nie wywiązują się z ciążących na nich obowiązków sprawozdawczych, o których mowa powyżej.

- 4) Biura usług płatniczych, które przekazały informacje sprawozdawcze za III kwartał br. i jednocześnie posiadały zabezpieczenia, realizują przekazy o średniej miesięcznej wartości 435 mln zł ogółem (wartość zabezpieczeń wynosi 25,6 mln zł), **co oznacza, że średni miesięczny poziom pokrycia realizowanych przez BUP transakcji obniżył się w III kwartale 2013 r. do poziomu 5,9%**. W II kwartale 2013 r. średnia miesięczna wartość przekazów wynosiła 481 mln zł, wartość zabezpieczeń 31 mln zł, a miesięczny poziom ochrony 6,4%. W I kwartale 2013 r. średnia miesięczna wartość przekazów wynosiła 457 mln zł, wartość zabezpieczeń 31 mln zł, a miesięczny poziom ochrony 6,8%. W IV kwartale 2012 r. średnia miesięczna wartość przekazów wynosiła 491 mln zł, wartość zabezpieczeń 34 mln zł, a miesięczny poziom ochrony 7%. W III kwartale 2012 r. średnia miesięczna wartość przekazów wynosiła 324 mln zł, natomiast wartość zabezpieczeń 26 mln zł, co przekładało się na miesięczny poziom ochrony w wysokości 7,9%.

Wnioski dotyczące BUP

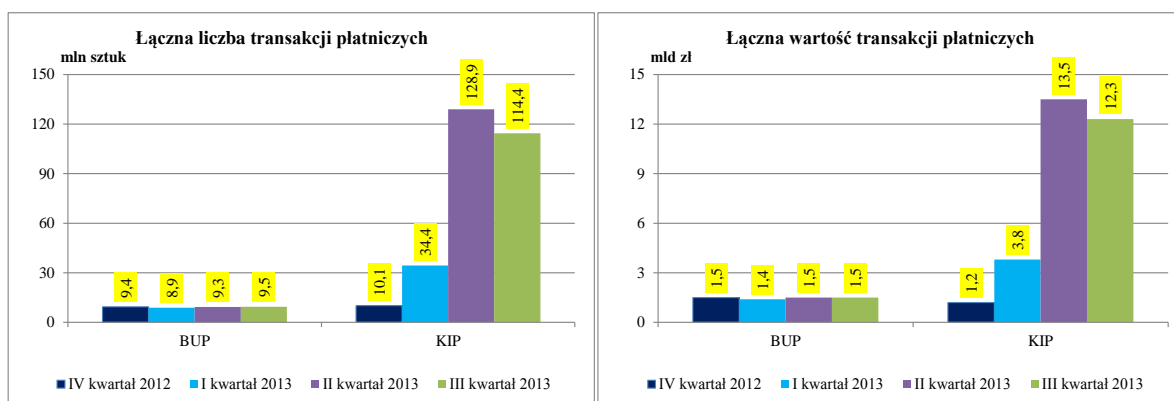
- 1) Średni poziom zabezpieczenia realizowanych przez BUP transakcji w okresie miesięcznym obniżył się w III kwartale 2013 r. w stosunku do okresów poprzednich i wynosi obecnie 5,9%. Z danych przekazywanych KNF przez BUP wynika, że średni miesięczny poziom zabezpieczenia realizowanych transakcji przez polisy ubezpieczeniowe albo umowy gwarancji wykazuje stałą tendencję spadkową.
- 2) Kolejne okresy sprawozdawcze potwierdzają fakt, że coraz większa grupa biur usług płatniczych przekazuje wymagane na podstawie ustawy o usługach płatniczych (uup) informacje sprawozdawcze do KNF ze znacznym opóźnieniem albo nie wypełnia tego obowiązku.
- 3) Zgodnie z uup, standardowe działania nadzorcze KNF obejmują następujące elementy:
 - monitorowanie terminowości przekazywania informacji sprawozdawczych;
 - monitorowanie przestrzegania obowiązku ochrony środków klientów;
 - informowanie BUP o obowiązku ograniczenia skali działalności albo konieczności przekształcenia się w KIP w razie przekroczenia ustawowego limitu miesięcznych obrotów w wysokości 500 tys. euro (w III kwartale br. 4 biura przekroczyły dopuszczalny przez przepisy uup limit transakcji),
 - kierowanie zaleceń do BUP, co do których na podstawie realizowanych badań ankietowych ustalono, że uzyskują ujemny wynik finansowy z tytułu prowadzenia działalności innej niż

świadczenie usług płatniczych albo nie wykazują przychodów z tytułu prowadzenia działalności innej niż świadczenie usług płatniczych,

- monitorowanie terminowości przekazywania środków - w październiku br. do biur usług płatniczych, które w badaniu ankietowym wskazały termin przekazania środków na rachunek dostawcy odbiorcy powyżej 2 dni roboczych wysłano pisma przypominające o obowiązku przestrzegania terminów określonych w uup.

Informacje i wnioski dotyczące KIP

- 1) W III kwartale 2013 r. KNF udzieliła zezwoleń 4 podmiotom na prowadzenie działalności w charakterze krajowych instytucji płatniczych. Na koniec września br. zezwolenia posiadało łącznie 16 KIP².
- 2) Łączna liczba i wartość transakcji, zrealizowanych w III kwartale 2013 r. przez 15 KIP³ była znacząco wyższa aniżeli skala działalności zrealizowanej łącznie przez 996 BUP. Wraz z uzyskiwaniem przez kolejne podmioty zezwoleń na działalność w charakterze krajowych instytucji płatniczych, w kolejnych kwartałach dynamicznie wzrasta dysproporcja pomiędzy łączną skalą działalności KIP a BUP mierzoną łączną liczbą i wartością realizowanych transakcji.

- 3) Z analizy danych sprawozdawczych KIP za I, II i III kwartał 2013 r. oraz IV kwartał 2012 r. wynika, że kapitały założycielskie instytucji płatniczych kilkukrotnie przewyższają ustawowe minimum. Wyraźnie widać dominację kilku KIP o ugruntowanej pozycji na rynku usług płatniczych, prowadzących działalność na dużą skalę.
- 4) Oprócz weryfikacji standardowej sprawozdawczości dotyczącej liczby i wartości zawieranych transakcji, KNF koncentruje się również na analizie osiąganych przez KIP wyników finansowych w kontekście ich zgodności z przedstawionymi planami finansowymi.

² W dniu 1 października br. zezwolenia otrzymały kolejne 2 KIP-y, tym samym liczba KIP wzrosła do 18 podmiotów. Na dzień 26 listopada br. 25 wniosków jest w trakcie rozpatrywania przez KNF.

³ Jeden KIP, mimo otrzymania w III kw. br. zezwolenia KNF na prowadzenie działalności w charakterze krajowej instytucji płatniczej, nie rozpoczął działalności operacyjnej. Zezwolenie na prowadzenie działalności w charakterze krajowej instytucji płatniczej wygasa, jeżeli w terminie 12 miesięcy od dnia wydania zezwolenia KIP nie rozpocznie działalności w zakresie usług płatniczych (art. 67 ust. 1 pkt 1 uup).

5) W październiku i listopadzie br. odbyły się pierwsze inspekcje w KIP.

B. Biura usług płatniczych (BUP)

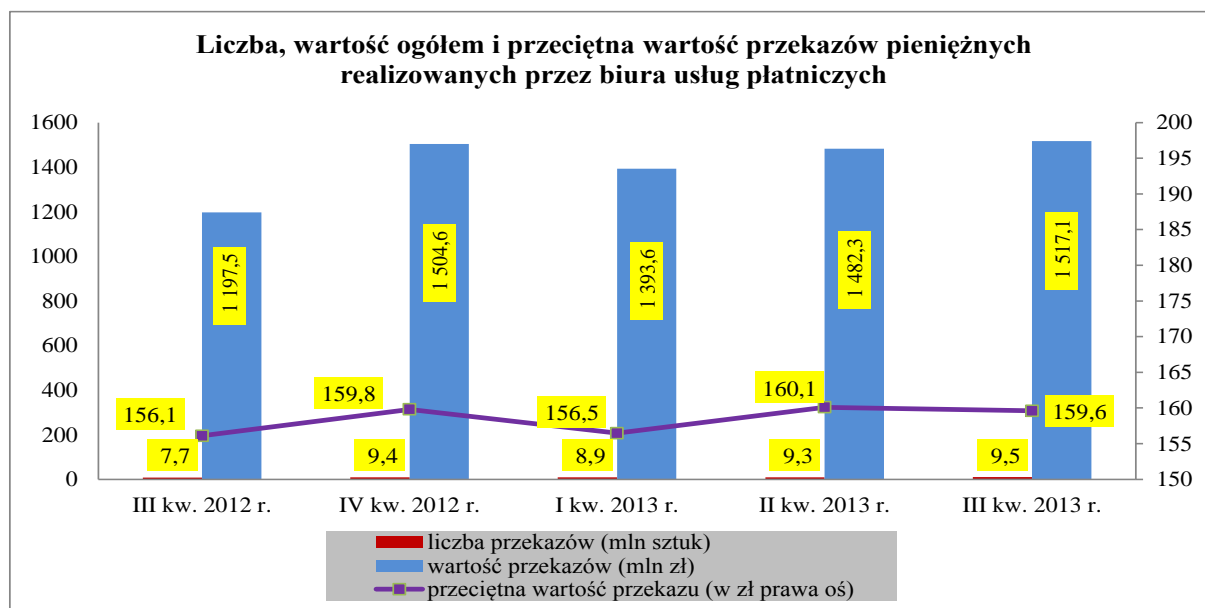
I. Charakterystyka transakcji płatniczych BUP w III kwartale 2013 r.

1. Liczba i wartość transakcji płatniczych

Na koniec III kwartału 2013 r. 1 274 biur usług płatniczych było zobowiązanych do przekazania KNF informacji o liczbie i wartości zrealizowanych przekazów pieniężnych.

Do dnia 26 listopada 2013 r. ww. informacje przesłały 996 biur (w tym 9 biur wyjaśniło, że pomimo wpisu do rejestru, nie rozpoczęło świadczenia usług płatniczych). Natomiast 278 biur nie przesłało ww. informacji.

Biura usług płatniczych wykonały 9,5 mln transakcji płatniczych o łącznej wartości 1,5 mld zł. Średnia wartość jednego przekazu pieniężnego wyniosła 159,6 zł.

Realizacja obowiązków sprawozdawczych przez biura usług płatniczych

Wyszczególnienie	III kw. 2012 r.	IV kw. 2012 r.	I kw. 2013 r.	II kw. 2013 r.	III kw. 2013 r.
Liczba biur, które powinny przesłać informację	1 085	1 122	1 159	1 237	1 274
Liczba biur, które przesłały informację	837	1 035	951	969	996
Liczba biur, które nie przesłały informacji	248	87	208	268	278
% BUP które przesłały informację	77	92	82	78	78

Przeciętne biuro usług płatniczych wykonało transakcje płatnicze o wartości 1 527 tys. zł (w II kw. 2013 r., w I kw. 2013 r. i IV kw. 2012 r. odpowiednio: 1 530 tys. zł, 1 465 tys. zł i 1 458 tys. zł).

Z danych sprawozdawczych biur usług płatniczych za III kwartał 2013 r. wynika, że 547 biur zrealizowało przekazy pieniężne w przedziale do 1 mln zł (w łącznej wysokości 258,4 mln zł), natomiast 57 biur zrealizowało przekazy o wartości powyżej 4 mln zł (w łącznej wysokości 501,4 mln zł), przy czym w tej grupie znajdują się 4 biura, które przekroczyły kwartalny limit wartości transakcji w wysokości 1,5 mln euro. Spośród wskazanych biur, wnioski do KNF o wydanie zezwolenia na prowadzenie działalności w charakterze krajowej instytucji płatniczej złożyły 3 biura⁴, natomiast kolejne biuro zostało powiadomione o konieczności złożenia takiego wniosku albo dostosowania skali prowadzonej działalności do ustawowego limitu w terminie do końca grudnia br.

W przypadku większości biur (790) przeciętna wartość przekazu mieściła się w przedziale od 100 zł do 200 zł, w 43 BUP – wyniosła poniżej 100 zł, a w pozostałych 154 BUP - powyżej 200 zł, przy czym w 5 z nich średnia wartość przekazu wyniosła od 1,6 tys. zł do 7,0 tys. zł⁵.

Biura usług płatniczych według wartości wykonanych przekazów pieniężnych

		0 - 0,5 mln zł	0,5 mln zł - 1 mln zł	1 mln zł - 2 mln zł	2 mln zł - 3 mln zł	3 mln zł - 4 mln zł	powyżej 4 mln zł
Liczba biur	III kw. 2013	302	245	237	104	51	57
	II kw. 2013	291	226	223	110	55	64
	I kw. 2013	273	223	223	119	47	66
	IV kw. 2012	316	229	249	122	47	72
	III kw. 2012	235	202	202	100	37	61
Wartość wykonanych przekazów (mln zł)	III kw. 2013	75,7	182,7	333,3	253,9	173,8	501,4
	II kw. 2013	69,3	164,1	316,1	265,2	187,4	480,2
	I kw. 2013	64,4	163,3	312,9	291,4	158,3	403,2
	IV kw. 2012	71,9	168,4	348,1	301,8	160,1	454,3
	III kw. 2012	58,0	147,8	284,8	247,2	129,1	330,7
Udział liczby biur w wartości wykonanych przekazów (%)	III kw. 2013	5,0	12,0	21,9	16,7	11,4	33,0
	II kw. 2013	4,7	11,1	21,4	17,9	12,5	32,3
	I kw. 2013	4,6	11,7	22,5	20,9	11,4	28,9
	IV kw. 2012	4,8	11,2	23,1	20,1	10,6	30,2
	III kw. 2012	4,8	12,3	23,8	20,6	10,8	27,6
Udział narastająco (%)	III kw. 2013	5,0	17,0	38,9	55,6	67,0	100
	II kw. 2013	4,7	15,8	37,2	55,2	67,7	100
	I kw. 2013	4,6	16,3	38,8	59,7	71,1	100
	IV kw. 2012	4,8	16,0	39,1	59,2	69,8	100
	III kw. 2012	4,8	17,1	40,9	61,6	72,3	100

2. Zabezpieczenia (polisy/gwarancje) transakcji realizowanych przez BUP

Na dzień 26 listopada 2013 r. KNF była w posiadaniu 32 ważnych umów gwarancji bankowych albo ubezpieczeniowych oraz 898 polis ubezpieczeniowych od biur usług płatniczych, wpisanych do

⁴ W czerwcu br. jeden z podmiotów złożył wniosek o umorzenie postępowania w związku z zaprzestaniem działalności, która wymaga zezwolenia przewidzianego dla KIP. Decyzja umarzająca ww. postępowanie została wydana przez KNF w dniu 16 lipca br. Z miesięcznej informacji sprawozdawczej przesłanej przez podmiot za październik br. wynika, że wartość transakcji nie przekracza ustawowego limitu w kwocie 500 tys. euro.

⁵ Dwa z ww. biur prowadzą działalność jako kantory walutowe, w których klienci po wymianie walut składają zlecenie przekazania środków na rachunek odbiorcy, dwa biura usług płatniczych obsługują zakupy internetowe oraz prowadzą dystrybucję materiałów marketingowych, jedno zajmuje się doradztwem finansowo-ubezpieczeniowym.

rejestr KNF do końca września 2013 r. Natomiast 344 biura usług płatniczych nie przesłały zawartych albo wznowionych polis, ani umów gwarancji.

Większość przesłanych przez biura usług płatniczych do KNF polis ubezpieczeniowych została wystawiona przez dwa Towarzystwa Ubezpieczeniowe. Część umów ubezpieczeniowych nie spełnia wszystkich warunków, określonych w przepisach Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 18 kwietnia 2012 r. w sprawie obowiązkowego ubezpieczenia biur usług płatniczych wymaganego w związku z wykonywaniem transakcji płatniczych wynikających z umowy o świadczenie usług płatniczych (Dz. U. z 2012 r. Nr 76 poz. 434). Biura usług płatniczych, przy odnawianiu umów zabezpieczających środki klientów na kolejne okresy, wybierają polisy ubezpieczeniowe zamiast umów gwarancji.

Liczba BUP, które przekazały do KNF umowy gwarancji albo polisy ubezpieczeniowe

Wyszczególnienie	III kw. 2012 r.	IV kw. 2012 r.	I kw. 2013 r.	II kw. 2013 r.	III kw. 2013 r.
Gwarancje bankowe/ubezpieczeniowe	198	200	171	81	32
Polisy ubezpieczeniowe	802	877	912	1 063	898
Liczba biur, które powinny przesłać umowy gwarancji/polisy	1 085	1 122	1 159	1 237	1 274
% biur które przesłały umowy gwarancji/polisy	92	96	93	92	73

Biura usług płatniczych, które przekazały KNF informację o liczbie i wartości przekazów pieniężnych zrealizowanych w III kwartale 2013 r. wraz z polisami ubezpieczeniowymi albo gwarancjami (**łącznie 803 biura**), zrealizowały przekazy pieniężne na łączną kwotę 1 305,4 mln zł, natomiast wartość ich zabezpieczeń wyniosła 25,6 mln zł, **co stanowi 2,0% wartości zrealizowanych w tym kwartale transakcji płatniczych (miesięcznie wykonały one przekazy o wartości 435 mln zł, a średni miesięczny poziom ochrony wyniósł 5,9%)**.

W II kwartale 2013 r. średnia miesięczna wartość przekazów wynosiła 481 mln zł, a wartość zabezpieczeń 31 mln zł. Miesięczny poziom ochrony wyniósł w tym przypadku 6,4%.

W I kwartale 2013 r. średnia miesięczna wartość przekazów wynosiła 457 mln zł, a wartość zabezpieczeń 31 mln zł. Miesięczny poziom ochrony wyniósł w tym przypadku 6,8%.

W IV kwartale 2012 r. średnia miesięczna wartość przekazów wynosiła 491 mln zł, a wartość zabezpieczeń 34 mln zł. Miesięczny poziom ochrony wyniósł wówczas 7%.

W III kwartale 2012 r. średnia miesięczna wartość przekazów wynosiła 324 mln zł, a wartość zabezpieczeń 26 mln zł, co dawało miesięcznie ochronę środków finansowych na poziomie 7,9%.

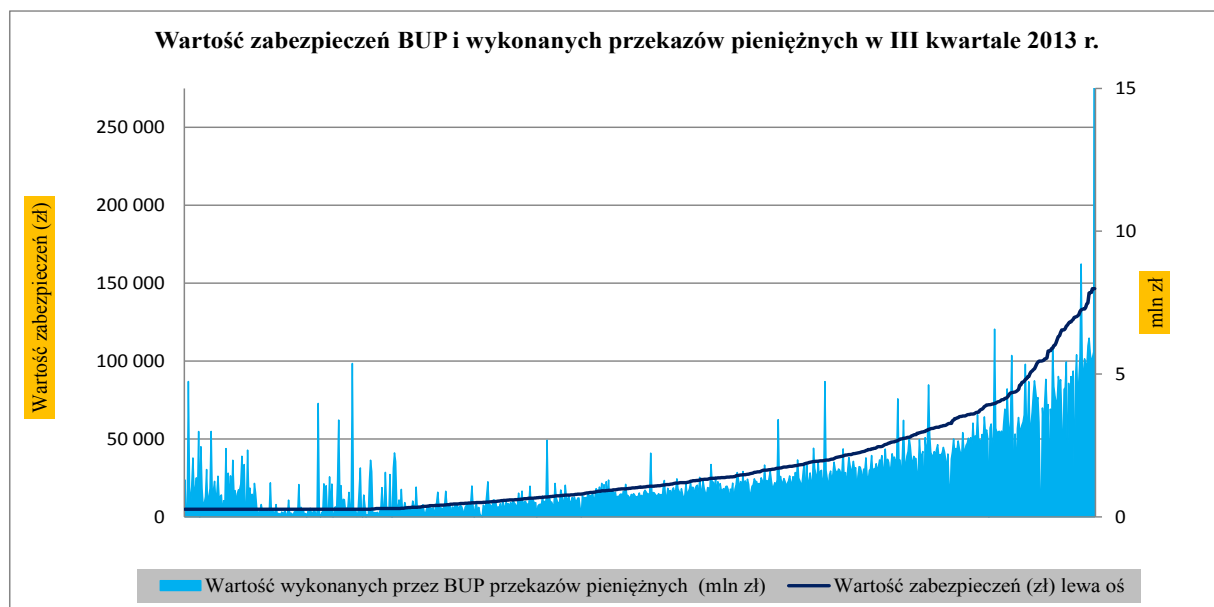
Z danych przekazywanych KNF przez BUP wynika, że z kwartału na kwartał maleje wskaźnik zabezpieczenia realizowanych transakcji przez polisy ubezpieczeniowe albo umowy gwarancji.

Wynika to m.in. z faktu, że zawierane oraz wznowiane (po 18 kwietnia 2012 r.) polisy ubezpieczeniowe albo umowy gwarancji posiadają niższy wskaźnik (0,6% zamiast 1,2%) kalkulacji minimalnej sumy gwarancyjnej, która w obecnym stanie prawnym nie może być niższa niż równowartość 1 200 euro (pierwotnie kwotę tę ustalono na poziomie 18 000 euro). **Niezależnie od obowiązujących wymogów ustawowych, część BUP prowadzących działalność na szerszą skalę zawiera umowy gwarancji lub ubezpieczenia na kwoty istotnie przewyższające minimum ustawowe.**

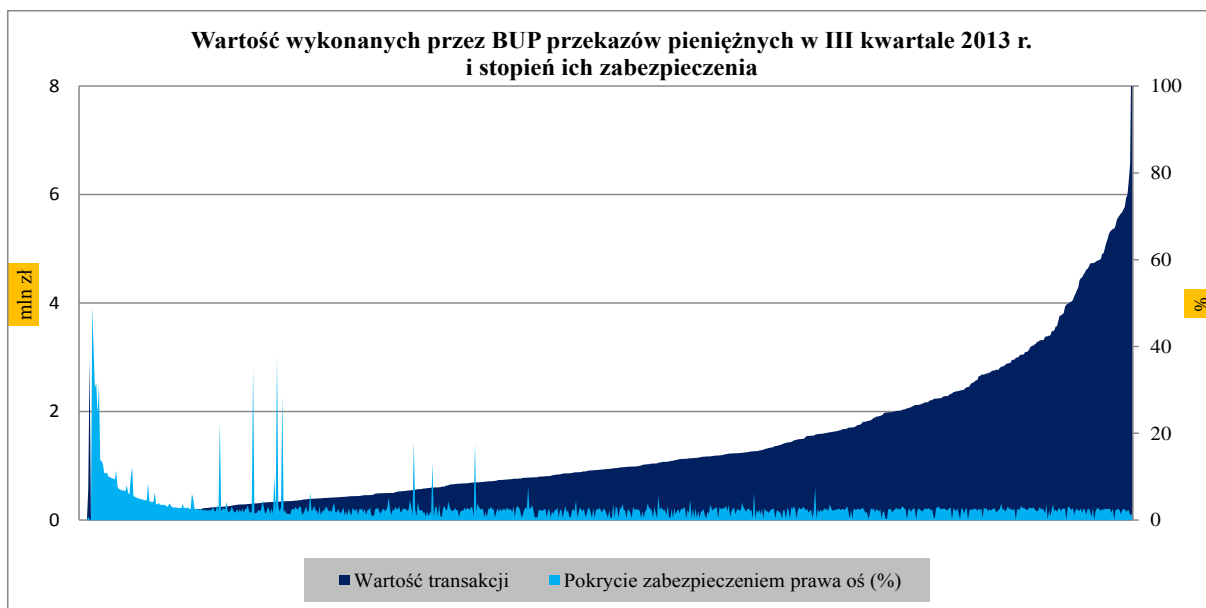
**Wartość przekazów pieniężnych oraz kwota zabezpieczona
i niepokryta przez polisy OC albo umowy gwarancji biur usług płatniczych (mln zł)**

mln zł	I kwartał 2013 r.			II kwartał 2013 r.			III kwartał 2013 r.		
	wartość przekazów	zabezpieczone	niezabezpieczone	wartość przekazów	zabezpieczone	niezabezpieczone	wartość przekazów	zabezpieczone	niezabezpieczone
kwartalnie	1 372	31	1 341	1 442	31	1 411	1 305	26	1 279
miesięcznie	457	31	426	481	31	450	435	26	409

W 603 biurach relacja zabezpieczeń do wykonanych transakcji płatniczych kształtowała się na poziomie przewyższającym średnią (w 4 BUP przekraczała 50%). Biura te zrealizowały transakcje o łącznej wartości 815,1mln zł (62,5% ogółu transakcji płatniczych analizowanych biur w III kwartale 2013 r.).

Cztery biura, które w III kw. 2013 r. przekroczyły dopuszczalny miesięczny limit transakcji, charakteryzowały się wskaźnikiem pokrycia transakcji płatniczych zabezpieczeniami w przedziale od 0,4% do 1,5%.

II. Postępowania BUP w sprawie kar pieniężnych według stanu na dzień 26 listopada 2013 r.

Pismami z dnia 29 lipca 2013 r. DBK skierował do biur usług płatniczych 42 zawiadomienia o wszczęciu postępowania administracyjnego w przedmiocie nałożenia kary pieniężnej, odpowiednio, w związku z:

- a) naruszeniem przepisu art. 125 ust. 6 ustawy o usługach płatniczych (uup), tj. brakiem przekazania KNF w ustawowym terminie oryginału umowy ubezpieczenia albo umowy gwarancji – 14 zawiadomień,
- b) naruszeniem przepisu art. 128 ust. 1 pkt 2 uup, tj. brakiem przekazania KNF w ustawowym terminie informacji o liczbie i wartości transakcji płatniczych wykonanych w roku 2012 – 13 zawiadomień,
- c) naruszeniem przepisów art. 125 ust. 6 i art. 128 ust. 1 pkt 2 uup, tj. brakiem przekazania KNF w ustawowym terminie oryginału umowy ubezpieczenia albo umowy gwarancji oraz informacji o liczbie i wartości transakcji płatniczych – 15 zawiadomień.

Spośród 42 zawiadomień o wszczęciu postępowania, wysłanych w dniu 29 lipca 2013 r., doręczonych stronom (tj. BUP) do dnia 26 listopada 2013 r. zostało 30, w tym:

- w 21 sprawach wszczętych na podstawie zawiadomień z dnia 29 lipca 2013 r. strony przesłały do KNF wyjaśnienia lub dokumenty, mogące mieć znaczenie dla wyniku postępowania (tj. polisy potwierdzające zawarcie umowy ubezpieczenia, gwarancje, informacje o liczbie i wartości transakcji);

natomiast:

- liczba zawiadomień niedoręczonych i zwróconych do KNF z adnotacją 'adresat wyprowadził się' albo 'nie podjęto w terminie' wyniosła 9 sztuk;

- w 3 sprawach KNF nie otrzymał ani zwrotki z poczty, ani żadnej informacji zwrotnej od adresata.

Na początku grudnia 2013 r. do BUP wysłane zostały pisma w trybie art. 10 KPA (przed wydaniem decyzji), zawierające informację o prawie do wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań.

Dalsze planowane działania w związku z prowadzonymi postępowaniami obejmują wydanie decyzji w przedmiocie nałożenia kar pieniężnych.

III. Proponowane działania nadzorcze wobec BUP

Biorąc pod uwagę dotychczasowe doświadczenia oraz analizę przekazywanych przez BUP informacji, kierując się zasadą proporcjonalności w kontekście ryzyka, generowanego przez biura po stronie systemu finansowego, KNF będzie kontynuować dotychczasowe działania nadzorcze wobec BUP, przewidziane w uup, polegające na:

- 1) weryfikacji realizacji obowiązku przekazywania przez BUP oryginału umowy ubezpieczenia albo gwarancji, z uwzględnieniem ich zgodności z przepisami uup i wydanymi na jej podstawie rozporządzeniami wykonawczymi oraz terminowości realizacji tego obowiązku;
- 2) analizie przesyłanych informacji o liczbie i wartości wykonanych przekazów pieniężnych pod kątem przestrzegania ustawowych limitów wielkości obrotu;
- 3) informowaniu BUP o konieczności dostosowania rozmiaru prowadzonej działalności do ustawowych limitów albo przekształcenia się w KIP;
- 4) monitorowaniu terminowości przysyłania danych sprawozdawczych;
- 5) kontroli terminowości realizacji przekazów pieniężnych w ramach zapoczątkowanego w lipcu 2013 r. 2-letniego cyklu ankietowego dla BUP (w październiku br. wysłano formularze ankietowe za II i III kwartał 2013 r. do kolejnych wytypowanych do badania 200 BUP). W październiku br. do biur usług płatniczych, które w badaniu ankietowym wykazały termin przekazania środków na rachunek dostawcy odbiorcy powyżej 2 dni roboczych wysłano pisma przypominające o obowiązku przestrzegania terminów określonych w uup;
- 6) kierowanie zaleceń do BUP, co do których na podstawie realizowanych badań ankietowych ustalono, że uzyskują ujemny wynik finansowy z tytułu prowadzenia działalności innej niż świadczenie usług płatniczych albo nie wykazują przychodów z tytułu prowadzenia działalności innej niż świadczenie usług płatniczych;

Należy jednocześnie podkreślić, że na podstawie obowiązujących przepisów, regulujących funkcjonowanie krajowego rynku usług płatniczych, KNF nie posiada uprawnień, umożliwiających wykreślenie z rejestru tych BUP, które nie wywiązują się z ciążących na nich obowiązków sprawozdawczych, o których mowa powyżej. Prace nad wprowadzeniem do uup odpowiednich zmian są obecnie w toku.

C. Krajowe instytucje płatnicze (KIP)

I. Zezwolenia KNF na świadczenie usług płatniczych przez KIP

Zezwolenia KNF na świadczenie usług płatniczych przez KIP wydane w 2012 roku

W 2012 r. KNF udzieliła zezwoleń na świadczenie usług płatniczych w charakterze krajowych instytucji płatniczych trzem podmiotom, wymienionym poniżej:

- 1) **PayU S.A.** otrzymał zgodę KNF **27 listopada 2012 roku**,
- 2) **BillBird S.A.** otrzymał zgodę KNF **20 grudnia 2012 roku** (realizuje tylko przekazy pieniężne),
- 3) **Grupa Finansowa Expert Sp. z o.o.** otrzymała zgodę KNF **20 grudnia 2012 roku** (realizuje tylko przekazy pieniężne).

Zezwolenia KNF na świadczenie usług płatniczych przez KIP wydane w I kwartale 2013 r.

W I kwartale 2013 r. KNF udzieliła zezwoleń na świadczenie usług płatniczych w charakterze krajowych instytucji płatniczych 5 podmiotom, wymienionym poniżej:

- 4) **England.pl Sp. z o.o.** otrzymał zgodę KNF **29 stycznia 2013 roku** (realizuje tylko przekazy pieniężne),
- 5) **Transfer24 Sp. z o.o.** otrzymał zgodę KNF **12 lutego 2013 roku** (realizuje tylko przekazy pieniężne),
- 6) **Accord Finance S.A.** otrzymał zgodę KNF **12 marca 2013 roku**,
- 7) **Centrum Elektronicznych Usług Płatniczych eService S.A.** otrzymał zgodę KNF **26 marca 2013 roku**,
- 8) **First Data Polska S.A. (FDP)** otrzymał zgodę KNF **26 marca 2013 roku**.

Zezwolenia KNF na świadczenie usług płatniczych przez KIP wydane w II kwartale 2013 r.

W II kwartale 2013 r. KNF udzieliła zezwoleń na świadczenie usług płatniczych w charakterze krajowych instytucji płatniczych 4 kolejnym podmiotom, wymienionym poniżej:

- 9) **Grupa „Lew” S.A.** otrzymała zgodę KNF **23 kwietnia 2013 roku**,
- 10) **CashBill S.A.** otrzymał zgodę KNF **7 maja 2013 roku**,
- 11) **PayLane Sp. z o.o.** otrzymał zgodę KNF **21 maja 2013 roku**,
- 12) **Jax Sp. z o.o.** otrzymał zgodę KNF **18 czerwca 2013 roku** (realizuje tylko przekazy pieniężne).

Zezwolenia KNF na świadczenie usług płatniczych przez KIP wydane w III kwartale 2013 r.

W III kwartale 2013 r. KNF udzieliła zezwoleń na świadczenie usług płatniczych w charakterze krajowych instytucji płatniczych 4 nowym podmiotom, wymienionym poniżej:

- 13) **Walutaexpress Sp. z o. o.** otrzymała zgodę KNF **3 września 2013 roku**,
- 14) **Dotpay S.A.** otrzymał zgodę KNF **3 września 2013 roku**,
- 15) **Masspay S.A.** otrzymał zgodę KNF **17 września 2013 roku**,
- 16) **Diners Club Polska Sp. z o.o.** otrzymał zgodę KNF **17 września 2013 roku**.

II. Informacja o sytuacji finansowej KIP

W każdym kolejnym kwartale informacja sprawozdawcza o sytuacji KIP obejmuje dane dotyczące coraz szerszej grupy podmiotów, świadczących usługi płatnicze, tj.:

- na koniec IV kwartału 2012 r. dane dotyczyły 3 KIP;
- na koniec I kwartału 2013 r. dane dotyczyły 8 KIP;
- na koniec II kwartału 2013 r. dane dotyczyły 12 KIP;
- na koniec III kwartału 2013 r. dane dotyczyły 15 KIP.

1. Fundusze własne krajowych instytucji płatniczych

Fundusze własne krajowych instytucji płatniczych (po pomniejszeniach wynikających z przepisów uup) wyniosły łącznie 255,2 mln zł na dzień 30 września 2013 r. (wobec 256,2 mln zł i 240,1 mln zł odpowiednio w I i II kwartale 2013 r.⁶). Złożyły się na nie fundusze własne (289,3 mln zł) oraz pomniejszenia tych funduszy (34,0 mln zł) o pozycje wymienione w uup i wyszczególnione w poniższej tabeli.

W związku ze wzrostem liczby krajowych instytucji płatniczych z 8 w I kwartale 2013 r. i 12 w II kwartale 2013 r. do 16 w III kwartale 2013 r., wartość funduszy własnych w III kwartale br. (po pomniejszeniach) zwiększyła się o 15,1 mln zł (w tym 12 mln zł to przyrost spowodowany dodaniem 3 nowych KIP, które uzyskały zezwolenia KNF w III kwartale br.).

⁶ Spadek funduszy własnych po pomniejszeniach w II kwartale br. wynikał z wypłaty dywidendy przez dwa KIP.

Zestawienie funduszy własnych KIP (zł)

Pozycja	I kw. 2013 r.	II kw. 2013 r.	III kw. 2013 r.
Fundusze własne, w tym:	285 646 032	273 820 976	289 260 114
- kapitał założycielski	240 249 166	251 259 604	285 486 503
- kapitał z aktualizacji wyceny	579	0	0
- niepodzielony zysk z lat ubiegłych	45 396 287	22 561 372	3 773 611
Pomniejszenia funduszy własnych:	29 404 725	33 738 274	34 025 967
- akcje lub udziały własne posiadane przez instytucje płatniczą, wycenione według wartości bilansowej, pomniejszone o odpisy spowodowane trwałą utratą ich wartości	0	0	0
- wszelkie zobowiązania z tytułu emisji akcji uprzywilejowanych	0	0	0
- wartości niematerialne i prawne wycenione według wartości bilansowej	28 572 869	33 737 523	30 681 196
- strata z lat ubiegłych	831 856	751	3 344 771
- strata w trakcie zatwierdzania	0	0	0
- strata netto bieżącego okresu	0	0	0
Fundusze własne (po pomniejszeniach)	256 241 307	240 082 702	255 234 147

Zgodnie z uup, wysokość funduszy własnych krajowej instytucji płatniczej nie może być niższa od minimalnej wartości kapitału założycielskiego, jaka wymagana jest do skutecznego wystąpienia z wnioskiem o udzielenie zezwolenia na świadczenie usług płatniczych w charakterze KIP albo kwoty obliczonej zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 22 listopada 2011 r. w sprawie metody obliczania kwoty, o której mowa w art. 76 ust. 4 pkt 2 ustawy o usługach płatniczych.

Z uwagi na brak informacji sprawozdawczej o całkowitej wartości transakcji płatniczych wykonanych w ciągu ostatniego roku obrotowego (stanowiącej podstawę do obliczenia kwoty, o której mowa w art. 76 ust. 4 pkt 2 uup), który wynika z krótszego niż 12-miesięczny okresu działalności KIP, poziom funduszy własnych (po pomniejszeniach) odnoszony jest do kapitału założycielskiego.

Z przekazanych KNF dokumentów sprawozdawczych wynika, że w III kwartale br. jedna krajowa instytucja płatnicza udzielała kredytów płatniczych.

2. Wartość posiadanych środków pieniężnych

Krajowe instytucje płatnicze na koniec września 2013 r. posiadały środki płynne w wysokości 414,6 mln zł (wobec 195,4 mln zł i 241,4 mln zł na koniec, odpowiednio, marca i czerwca 2013 r.).

Wartość posiadanych finansowych środków płynnych (zł)

Pozycja	I kw. 2013 r.	II kw. 2013 r.	III kw. 2013 r.
Środki płynne:	195 389 813	241 405 200	414 584 839
- środki pieniężne w kasie	922 397	1 931 466	2 523 988
- rachunek bieżący nostro	193 847 965	231 370 369	400 966 203
- należności od podmiotów, którym można przypisać wagę ryzyka kredytowego w metodzie standardowej 0%, 20% lub 50%, z terminem płatności do 7 dni	619 451	8 103 365	11 094 648
- instrumenty dłużne o niskim ryzyku w kwocie możliwej do uzyskania w ciągu 7 dni	0	0	0
- papiery wartościowe uznane jako zabezpieczenie przez NBP	0	0	0

3. Informacja o wykonanych transakcjach płatniczych w okresie sprawozdawczym

W III kwartale 2013 r., krajowe instytucje płatnicze wykonały 114,4 mln transakcji płatniczych o wartości 12,3 mld zł (w II kwartale 2013 r. odpowiednio: 128,7 mln transakcji o wartości 13,5 mld zł).

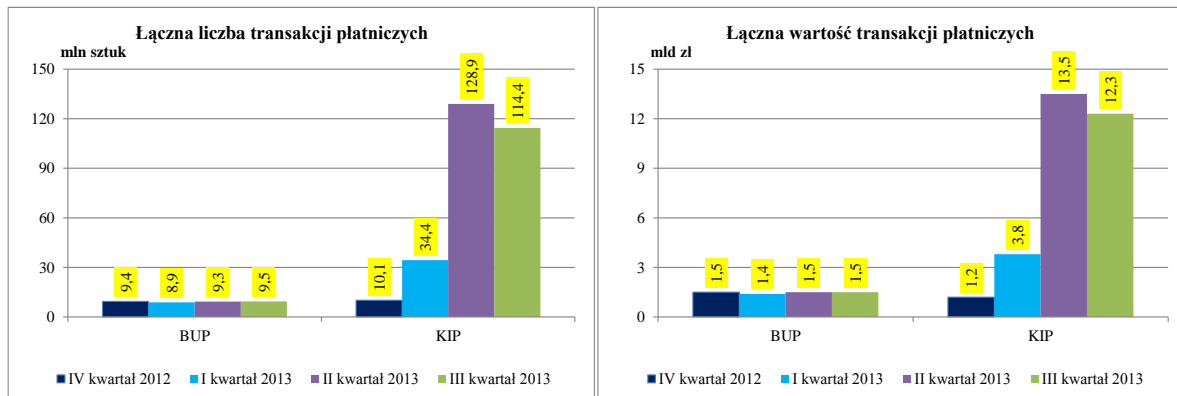
Średnia wartość pojedynczej transakcji wyniosła w III kwartale 2013 r. 108 zł (w II kwartale 2013 r. 105 zł, w I kwartale 2013 r. - 111 zł, a w IV kwartale 2012 r. - 115 zł).

Średnia wartość pobranych opłat i prowizji za realizację pojedynczej transakcji płatniczej wyniosła, podobnie jak w II kwartale 2013 r., 1,60 zł (w I kwartale 1,70 zł).

Analiza danych dotyczących krajowego rynku usług płatniczych, którymi dysponuje KNF, prowadzi do wniosku, że pozycja dominująca w tym obszarze należy do kilku KIP o ugruntowanej pozycji rynkowej, które prowadzą działalność na szeroką skalę.

Jak wynika z poniższego wykresu, łączna liczba i wartość transakcji, zrealizowanych w III kwartale 2013 r. przez 15 KIP, była znacząco wyższa aniżeli skala działalności 996 BUP, które przekazały do KNF informacje sprawozdawcze za wskazany okres. Ponadto, wraz z uzyskiwaniem przez kolejne podmioty zezwoleń na prowadzenie działalności w charakterze krajowych instytucji płatniczych, w kolejnych kwartałach dynamicznie wzrasta dysproporcja pomiędzy łączną skalą działalności KIP a BUP, mierzona łączną liczbą oraz łączną wartością wykonywanych przez te podmioty transakcji.

**Porównanie łącznej liczby i wartości transakcji płatniczych
zrealizowanych przez BUP i KIP między IV kwartałem 2012 a III kwartałem 2013 r.⁷**

⁷ Przygotowano na podstawie informacji sprawozdawczych uzyskanych od 1035 BUP za IV kwartał 2012 r., 951 BUP za I kwartał 2013 r., 969 BUP za II kwartał 2013 r. i 996 BUP za III kwartał 2013 r. oraz od 3 KIP za IV kwartał 2012 r., 8 KIP za I kwartał 2013 r., 12 KIP za II kwartał 2013 r. oraz od 15 KIP za III kwartał 2013 r.